

**ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE**  
**Secția Penală**  
**Procedura de Cameră Preliminară**  
**Dosar nr. 1045/1/2019/a1**

**DOAMNĂ JUDECĂTOR DE CAMERĂ PRELIMINARĂ,**

Subsemnatul, **General (\*\*\*\*) (Retragere) RUS IOSIF (...)**,  
Trimis în judecată prin Rechizitoriul nr. 11/P/2014 din 5 aprilie 2019 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția Parchetelor Militare [*colonel magistrat Cătălin Ranco Pițu, procuror militar, șef birou urmărire penală*] – verificat sub aspectul legalității și temeiniciei conf. art. 328 alin (1) C. proc. pen. [*procuror militar șef, general maior magistrat Gheorghe Cosneanu*],  
În baza art. 342 și urm. C. proc. pen.,

**Formulăm**

**CONCLUZII**

**La „Precizări”<sup>[1]</sup> pentru remedierea aspectelor de neregularitate ale Rechizitoriului din 05.04.2019 emis în dosarul nr. 11/P/2014 al PICCJ – Secția Parchetelor Militare, dispusă de Judecătorul de cameră preliminară din cadrul ICCJ prin Încheierea din data de 9.10.2020, pronunțată în dosarul nr. 1045/1/2019/a1 – 4.2.2021 –”, vizând neregularitățile Rechizitoriului nr. 11/P/2014 din 5.04.2019, semnalate în Procedura de Cameră Preliminară, potrivit art. 345 alin. (3) C. proc. pen.**

<sup>[1]</sup> Precizările sunt redactate de Procuror Militar Șef Colonel Magistrat Cătălin-Ranco PIȚU și poartă mențiunea ”Verificat rechizitoriul SPM nr. 11/P/2014 din 05.04.2019 sub aspectul legalității și temeiniciei conf. art. 328 alin. 1 C.pr.pen., regularizat conf. art. 345 alin. 3 C.pr.pen. Procuror General Gabriela Scutea 05.02.2021”.

\*

Prin **Încheierea din 9.10.2020**, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția Penală, Judecător de Cameră Preliminară (dosar nr. 1045/1/2019/a1) – filele 101-104 – **s-a dispus:**

„Admite, în parte, cererile și excepțiile invocate de Asociația „21 Decembrie 1989” în calitate de reprezentant al persoanelor vătămate Stancu George, Bancilă Elena, Balalau Adriana, succesorii părții civile Vinersar Florin, respectiv Vinersar Elena Georgeta, Vinersar Silviu Alexandru și Vinersar Mihai Sebastian, inculpații Ion Iliescu, Gelu Voican Voiculescu și gl. (rtr.) Rus Iosif, precum și excepțiile ridicate din oficiu:

1. Constată neregularitatea rechizitoriului nr. 11/P/2014 din data de 05 aprilie 2019 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția Parchetelor Militare din perspectiva următoarelor aspecte:

- în ceea ce privește numărul total al volumelor de urmărire penală ce conțin probe relevate de parchet în susținerea acuzațiilor aduse inculpaților atât sub aspectul laturii penale cât și al

laturii civile și care, cu respectarea dispozițiilor legale în materia reunirii, compun dosarul nr. 11/P/2014;

- verificarea sub aspectul legalității și temeiniciei a actului de sesizare de către procurorul ierarhic superior;
- descrierea faptelor reținute prin actul de sesizare a instanței în sarcina inculpaților Ion Iliescu, Gelu Voican Voiculescu și gl. (rtr.) Rus Iosif, indicarea și analiza mijloacelor de probă, identificarea și stabilirea identității persoanelor vătămate, părților civile ori succesorilor acestora prin raportare la acuzațiile aduse fiecărui inculpat din cauză;
- nelegalitatea „depozițiilor” persoanelor ascultate în fața Comisiilor senatoriale și care au dobândit calitatea de suspecți/inculpați în cauză;
- nelegalitatea administrării unor depoziții de martori/persoane vătămate, după redeschiderea urmăririi penale în cauză;
- nelegalitatea administrării mijloacelor de probă constând în Rapoartele întocmite de Comisia Senatorială privind evenimentele din decembrie 1989, Sinteza aspectelor ce rezultă din analizele efectuate de parchetul militar în perioada 1990-1994 în cauzele privind evenimentele din decembrie 1989, punctul de vedere preliminar al SRI privind evenimentele din decembrie 1989, Documentarul privind Marele Stat Major din cadrul M.Ap.N., „Cartea revoluției române. Decembrie 1989” de Sergiu Nicolaescu, documentele de arhivă ale Statului Major General privind evenimentele din decembrie 1989 cu referire la acțiunile întreprinse de Direcția de Cercetare a Armatei pentru perioada 17.12 – 31.12.1989, datate mai 1991.

2. Constată că numărul volumelor de urmărire penală înaintate instanței este de 2995, iar parte din acestea conțin un număr mai mare de acte de urmărire penală decât cele menționate de parchet.

Constată că dosarul nr. 200/P/2007 ce are în conținut un număr de 234 volume de urmărire penală – incluzând și volumul 163 bis, lipsă fiind volumul cu nr. 174 menționat în adresa parchetului (renumerotate de instanță de la nr. 2762 la nr. 2995) -, a fost *atașat* prezentului dosar și îl exclude din ansamblul probator.

3. Exclude din materialul de urmărire penală:

- actele intitulate „declarații” ce conțin relatările făcute de Gelu Voican Voiculescu și Ion Iliescu în fața Comisiei Senatoriale;
- Rapoartele întocmite de Comisia Senatorială privind evenimentele din Decembrie 1989 și documentele ce au stat la baza întocmirii acestora;
- Sinteza aspectelor ce rezultă din analizele efectuate de parchetul militar în perioada 1990-1994 în cauzele privind evenimentele din decembrie 1989;
- punctul de vedere preliminar al S.R.I. privind evenimentele din decembrie 1989;
- documentarul privind Marele Stat Major din cadrul M.Ap.N.;
- „Cartea revoluției române. Decembrie 1989” de Sergiu Nicolaescu;
- documentele de arhivă ale Statului Major General privind evenimentele din decembrie 1989 cu referire la acțiunile întreprinse de Direcția de Cercetare a Armatei pentru perioada 17.12.-31.12.1989, datate mai 1991.

4. Exclude din materialul probator următoarele acte de urmărire penală:

- declarațiile persoanelor vătămate: Făgădar Emanoil, Petrescu Nicolae din data de 06.06.2008 (filele 15-16, 23-24, vol. 1519), Voina Simona Eleonora din data de 5 iunie 2008 (filele 25-27, vol. 1519), Glogovețan Gheorghe, Silaghi Andrei, Bîscă Adriana Maria din 05.06.2008 (filele 108-110, 111-112, 113-115 vol. 1519), Muntean Ioan din 7.06.2008, Groza Ioan, Marian Mircea, Culda Dorel din 4 iunie 2008 (filele 120 -125, 172-176, vol. 1519), Lazurca Ana din 5 iunie 2008 (filele 186-188, vol. 1519), Pal Andrei, Sabău Simona Maria din 6 iunie 2008 (filele 201 -206, vol. 1519), Cordea Aurel din 4 iunie 2008 (filele 16-18, vol. 1520), Herlea Olimpiu din 5 iunie 2008 (filele 22-24, vol. 1520), Babițchi Siegfried Ingo din 6 iunie 2008 (filele 28-30, vol. 1520);

- actele intitulate „declarații martor” sau „declarații” (formular tipizat sau olografe) de la filele 18, 22-24, 29-34, 36, 106, 238, vol. 1506, plicul ce conține mențiunea „glonț extras din mașina d-nului Secu Alexandru cu antetul R.S.R. – M.A.I.”, fila 41 din vol. 1506, actele intitulate „declarații” (olografe sau formular tipizat) de la filele 9-12, 23-36, 102-103, 120-124,141-142,143-149, vol. 1507, actele intitulate „declarații” (olografe) – filele 21-24, vol. 1508;

- declarațiile de persoane vătămate/părți civile și succesori ai acestora față de care prin ordonanța nr. 2556/C/2019 din 21 octombrie 2019 a procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție s-a solicitat redeschiderea urmăririi penale în dosarul nr. 11/P/2014 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția Parchetelor Militare în ceea ce privește soluția de clasare dată în legătură cu plângerile formulate de mai multe persoane (pct.2 din rechizitoriu), confirmată prin încheierea nr. 443 din 27 noiembrie 2019, pronunțată de judecătorul de cameră preliminară din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția Penală, în dosarul nr. 2705/1/2019;

- procesul verbal și declarația persoanei vătămate Dragovei Ion, ambele din data de 27 iunie 2018 (filele 102-108, vol. 1907), procesul verbal și declarația părții civile Fecioru Ștefan, ambele din data de 8 august 2018, (filele 121-123 vol. 1908), procesul verbal și declarația persoanei vătămate Gorgoș Ion, ambele din data de 8 august 2018 (filele 136-138 vol. 1908), procesul verbal și declarația de martor a numitei Niță Florica (filele 92-93, vol. 1910), procesul verbal și declarația persoanei vătămate Panac Daniela Elena, ambele din data de 3 iulie 2018 (filele 68-70, vol. 1910), declarația părții civile Dănilă Felicia (filele 12-16, vol. 1906), procesul verbal și declarația de martor a numitului Ciola Hugo Armand din 23 iulie 2018 (filele 110-112, vol. 1906).

5. *Ia act că părțile civile* Stînea Mircea, Brumar Vasile, Suci Gheorghe-Vasile, Ban Minodora, Ban Alexandru-Vasile, Ban Florin Iulian, Boantă Iulian, Bragă Cristian Nicolae, Bragă Lucian-Ioan, Bragă Paraschiva, Bustan Aurelia, Bustan Gabriela-Bianca, Cîrstea Marin, Cîrstea Floarea, Chiran Ruxandra, Chircă Adrian, Radu (fostă Cioran) Elena, Cioran Alexandru Victor, Rusch Elena Lacrima, Coca Florica, Coca Marius Ioan, Coman Georgeta, Coman Gheorghe-Iulian, Coman Daniel-Laurențiu, Coman Daniela, Coman Mihai, Pătroi (fostă Coman) Elena-Ștefania, Croitoru Maria, Croitoru Tiberius-Daniel, Drăculeț Elena, Drăculeț Șerban Cristian, Farcaș Angelica, Farcaș Irina Brîndușa, Farcaș Mihai Viorel, Farcaș Petru Cristian, Gîndilă Gabriel, Ionescu Elena, Ionescu Constantin, Ionescu Rozana, Ionescu Virginia Elena, Ionescu Roxana (fostă Roxana-Constantina), Istrate Ana, Istrate Mihai, Cocoș (fostă Istrate) Magdalena, Cristian Florina, Șoșa Mariana, Lodromănean Diana, Lodromănean Ioana, Muntean Maria, Muntean Ioan, Neagoe Anișoara, Neagoe Gheorghe, Ghiurițan Doina, Nemeș Doina Maria, Nemeș Ioan, Niță Maria, Onișor Ana, Onișor Mihai Lucian, Onișor Viorel-Marius, Onu Anuța, Păiș Doina, Păiș Iancu Vasile, Păiș Ioan, Radu Maria-Gabriela, Sărac Victor, Vîju (fostă Severin) Valeria, Severin Cristina-Maria, Stan Ana, Stan Ioan-Severus, Stan Mircea-Ciprian, Stuparu Mariea, Șandor Maria, Bardas (fostă Șandor) Crinuța, Prunean (fostă Șandor) Olimpia, Vasiliu Elena, Vasiliu Vasilica-Elena, Doca Viorica-Elena, Voicu Maria, Voicu Doru-Augustin, Bud Mircea, Chircă Adrian, Chircă Maria, Comănici Remus, Cune Costel, Drăgoiu Constantin, Horschager Simon-Sigfried, Mănișor Romu, Mărgeanu Adrian Alexandru, Mărginean Vasile, Mureșan Mircea, Negrilă Ioan, Nuță Elena, Coza Ioana-Raluca, Albert Narcisa-Elena, Ordean Ioan – prin tutore Ordean Maria-Teodora, Păltineanu Ioan Liviu, Prie Ioan, Radu Maria, Țigăran Ion, Zelinschi Victoria, Zelinschi Dumitru, Zdîrcu Marius-Adrian, Zdîrcu Sorin-Ioan, Bleahu Dumitru, Brumar Vasile, Comșa Nicolae, Dragomir Constantin, Frântu Ion, Giuran Doina, Henning (fostă Moraru) Adrian Constantin, Lăzureanu Mihai Dan, Manea Mihail, Mateș Ioan, Mureșan Doruț, Mușet Nicolae, Pantin Lucian Ivan, Păltineanu Ioan Liviu, Smaranda Laurențiu, Stanciu Valeria,

Șionean Ioan, Șoaită Lucian Radu, Tomuță Maria, Roman Claudia Maria, Țurloiu Vasile Marcel, Tudor Rodica Emilia, Tudor Mădălin-Cristian, Dănilă Felicia, *persoanele vătămate* Mureșan Mircea, Mărginean Daniel, Dăscăleanu Vasile, Rus Viorel, Suciu Gheorghe Vasile, și *numiții* Klein Ana Iuliana – succesoare a persoanei vătămate Tomuță Ioan Silvestru, Rittinghaus Maria Luisa – succesoare a persoanei vătămate Crăciun Ovidiu, Radu Elena – succesoare a persoanei vătămate Radu Dragoș, Bustan Alexandra-Lavinia – succesoare a persoanei vătămate Bustan Gheorghe, Chiran Ruxandra –succesoare a persoanei vătămate Chiran Petre Silviu, Chiran Iuliana – succesoare a persoanei vătămate Chiran Petre Silviu, Rusch Elena Lacrima – succesoare a persoanei vătămate Cioran Victor, Gîndilă Ligia – succesoare a persoanei vătămate Gîndilă Dan Gheorghe, Hienz Ioan-Wilhelm – succesori al persoanei vătămate Hienz Reinhold Wilhelm, Istrate Iacob – succesori al persoanei vătămate Istrate Nicolae, Schenk (fostă Muntean) Daniela-Maria – succesoare a persoanei vătămate Muntean Ioan, Roman Cosmin-Ioan – succesori al persoanei vătămate Roman Ioan, Sărac Laurențiu – succesori al persoanei vătămate Sărac Victor, Vasiliu Daniela – succesoare a persoanei vătămate Vasiliu Vasile, Voicu Alin – succesori al persoanei vătămate Voicu Nicolae, *reprezentate de apărător ales, avocat Briciu Vasile*, partea civilă Ștefan Daniela, *reprezentată de apărător ales, avocat Aramă Iurie, în substituție pentru avocat Cojocaru Claudia*, părțile civile Cișlaru Niculina, Pletea (fostă Cișlaru) Luminița, Petre (fostă Cișlaru) Ana-Maria și Cișlaru Ionel Sorin, *reprezentate de apărător desemnat din oficiu, avocat Dascălu Costel Adrian, în substituție pentru avocat Gheorghită Claudia și partea civilă Costache Ilie, reprezentată de apărător desemnat din oficiu, avocat Dascălu Costel Adrian*, au renunțat la cererile și excepțiile formulate în cauză.

Transmite încheierea motivată Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secției Parchetelor Militare, pentru ca, în conformitate cu dispozițiile art. 345 alin. 3 Cod procedură penală, în termen de 5 zile de la comunicare, procurorul să procedeze la remedierea neregularităților actului de sesizare și să comunice dacă menține dispoziția de trimitere în judecată a inculpaților ori solicită restituirea cauzei.

Cu drept de contestație odată cu încheierea pronunțată conform art. 346 Cod procedură penală.

***Pronunțată în cameră de consiliu, azi, 9 octombrie 2020***”.

\*

**Precizările procurorului pentru remedierea aspectelor de neregularitate ale Rechizitoriului constatate de Judecătorul de cameră preliminară de la Înalta Curte prin Încheierea din 9.10.2020** (cu consecința transmiterii Încheierii PICCJ – Secția Parchetelor Militare pentru ca, în conformitate cu prevederile art. 345 alin. 3 C. Proc. Pen., în termen de 5 zile de la sesizare, să se remedieze neregularitățile actului de sesizare și să se comunice dacă se menține dispoziția de trimitere în judecată a inculpaților ILIESCU ION, VOICAN VOICULESCU GELU și general (rtr.) RUS IOSIF, ori se solicită de procuror restituirea cauzei) **privindu-l pe Generalul în Retragere RUS IOSIF** (dar și pe ceilalți doi inculpați), pe lângă faptul că sunt remise instanței cu mult peste termenul stabilit de ICCJ, contrar prevederilor art. 345 alin. 3 C. Proc. Pen., **acestea nu sunt de natură să lămurească neregularitățile Rechizitoriului privindu-l pe inculpat.**

**Precizările în discuție sunt reluări prin copiere fidelă a unor pasaje cuprinse în actul de sesizare vizând fapta imputată generalului în retragere RUS IOSIF fără ca PICCJ – Secția Parchetelor Militare să răspundă, în concret, în vreun mod, cu referire la probe administrate la activitățile derulate de inculpat în perioada 22 – 31 decembrie 1989, care au condus (prin ordinele diversioniste date de acesta) la agravarea psihozei**

teroriste, cu decesul a 805 persoane, rănirea a 2.142 persoane, lipsirea gravă de libertate de 489 persoane și suferințe psihice multor persoane.

De asemenea, răspunsul Parchetului nu referă în ce mod a intervenit cauzal în noaptea de 22/23.12.1989 fără drept și în deplină cunoștință de cauză asupra Planului de Apărare a Aeroportului Internațional Otopeni, contribuind astfel la moartea a 48 de persoane și rănirea gravă a altor 15 persoane.

Nu s-a răspuns de procuror în nota de remediere a neregularităților din 5.02.2021 nici aspectului în care în noaptea de 23.12.1989 RUS IOSIF a dat un ordin diversionist de schimbare a cocardelor elicopterelor aparținând Regimentului 61 Boteni, fapt ce a condus la deschiderea focului fratricid și rănirea unor persoane.

Prin Precizările pentru remedierea aspectelor de neregularitate ale Rechizitoriului cauzei, cuprinse în cele 391 de pagini (din care filele 18 – 366 conțin numele și adresele persoanelor decedate sau rănite), nu se răspunde deloc nelegalităților actului de sesizare, vizându-l pe RUS IOSIF, semnalate de Judecătorul de Cameră Preliminară prin Încheierea din 9.10.2020 – și anume:

Nu sunt stabilite și redate ce ordine militare diversioniste (indicate în Rechizitoriu în Titlul B pct. 6 și 7) a dat inculpatul general RUS IOSIF care au contribuit în intervalul 22 – 31 decembrie 1989 la agravarea psihozei teroriste (soldate cu victime, răniți și persoane lipsite de libertate).

Nu s-au stabilit prin probe care au fost în concret acțiunile întreprinse și ordinele date de inculpat și nici contribuția sa efectivă la agravarea psihozei teroriste și producerea consecințelor grave.

Nici acțiunile concrete derulate de RUS IOSIF în legătură cu „alte ordine” date în perioada 22 – 31 decembrie 1989 nu sunt redate și lămurite în niciun fel prin precizările făcute de Parchet. Răspunsul dat de procuror se rezumă la reiterarea întocmai a unor aspecte cuprinse în Rechizitoriul cauzei.

Nu sunt lămurite în niciun fel nici acuzațiile aduse generalului în retragere RUS IOSIF în legătură cu „catastrofa aviatică din 23.12.1989” (n.r. diversiunea ), în sensul indicării și probării concrete a acțiunilor/ordinelor date de comandantul aviației militare.

Nu s-a pronunțat procurorul nici asupra aspectului ambiguu și lipsit de rigoare juridică semnalat de Judecătorul de Cameră Preliminară că în Rechizitoriu se vorbește despre Rus Iosif care „trebuia să știe” că intervenind asupra planurilor de pază a Aeroportului Internațional Otopeni va genera o situație de foc fratricid între trupe, situație ce relevă în plan subiectiv o culpă manifestată de inculpat; or, generalul RUS IOSIF este acuzat în legătură cu aspectul respectiv cu o faptă care se comite doar cu intenție directă.

Generalul RUS IOSIF, comandantul Aviației Militare, nu a fost un factor de decizie militară și/sau politică în perioada incriminată, nu a făcut parte și nu a știut de *Comandamentul Militar* constituit. Structural, în cadrul Ministerului Apărării Naționale, Aviația Militară era subordonată Comandamentului Apărării Antiaeriene a Teritoriului (C.A.A.T.) – condus de general colonel Mocanu Mircea. În subordinea C.A.A.T. se găseau două divizii de Apărare Antiaeriană a Teritoriului (M.U.Ap.AAT), unitățile și marile unități de artilerie antiaeriană, rachete antiaeriene (sol-aer), de radiolocație, transmisiuni/comunicații și bruiaj. Comandamentul Aviației Militare era un comandament de categoria a doua și avea o dublă și uneori triplă subordonare: Ministerului/Ministrului Apărării Naționale și operativ; Comandamentului Apărării Antiaeriene a Teritoriului (C.A.A.T.), alături și împreună cu

Radiolocația, Artileria și Rachetele Antiaeriene, cu răspunderi pentru apărarea antiaeriană a teritoriului (denumită în prezent: *apărarea spațiului aerian*); exista și o a treia subordonare operativă, la Departamentul Securității Statului pentru misiuni speciale și de importanță deosebită (zboruri de importanță excepțională care se executau cu Comandantul Suprem și Președintele R.S.R.). Consiliul Militar Superior nu a luat vreo dispoziție/ordin care să fie executate de generalul RUS IOSIF.

**Nu s-au lămurit de procuror nici împrejurările că prin Rechizitoriul criticat Parchetul aduce acuzații inculpatului RUS IOSIF care deja au fost stabilite cu caracter cert și definitiv în sarcina altor persoane condamnate prin Decizia penală nr. 20/19.02.2001 a Curții Supreme de Justiție.**

**În concluzie, Secția Parchetelor Militare din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție nu a răspuns în niciun mod neregularităților actului de sesizare a instanței, stabilite de Judecătorul de Cameră Preliminară prin Încheierea din 9.10.2020, privindu-l pe inculpatul RUS IOSIF, Precizările fiind doar o reiterare identică a unor fragmente din Rechizitoriul cauzei, cu precizarea că se menține dispoziția de trimitere în judecată a acestuia, context procedural juridic în care soluția corectă în dosar este aceea de restituire a cauzei la procuror pentru completarea urmăririi penale cu respectarea legii și a pronunțării unei soluții legale și temeinice în cauză, pe bază de probe certe, față și de decizia penală nr. 20/19.02.2001 a Curții Supreme de Justiție, vizând incidentul din 22/23 decembrie 1989 de la Aeroportul Internațional Otopeni, astfel cum s-a semnalat în cuprinsul notei cu Cereri și Excepții.**

Cu considerație,

Pentru inculpat General. lt. (Rtr) RUS IOSIF,

Av. Nicolae Trăistaru